

Торгівля 3'19: роздрібний сегмент ринку зберігає прискорюючу динаміку росту, в той час як зменшення виробничої діяльності окремих підприємств переробної промисловості позначається на скороченні оптового.

У I кв. 2019р. відбулося зниження обсягів випуску ВЕД “Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів” (п/п) на 1,7% [±0,1 в.п.] («мінус» 1,9% за 2 міс. 2019р., 5,6% у I кв. 2018р.) з урахуванням падіння обсягів обороту оптової торгівлі на 5,5% («мінус» 5,7% за 2 міс. 2019р. та 8,2% у I кв. 2018р.) з від’ємним внеском до загального показника торгівлі на рівні 3,9 в.п. та зростання обороту роздрібною торгівлі на 7,4% (6,8% за 2 міс. 2019р. та 6,2% у I кв. 2018р.) з позитивним внеском у I кв. 2019р. на рівні 2,2 в.п.

Така динаміка **внутрішньої торгівлі** формувалася, з одного боку, в умовах звуження попиту на торгівельні послуги галузі з боку окремих підприємств переробної промисловості на тлі високої статистичної бази порівняння (**оптова торгівля**), з іншого - підтримувалася зростаючою купівельною спроможністю населення в умовах подальшого збільшення державних соціальних гарантій, реальної заробітної плати на тлі уповільнення цінової динаміки на внутрішньому ринку (**роздрібна торгівля**).

У I півр. 2019 р. очікується на покращення динаміки обсягів випуску ВЕД «Торгівля» (порівняно з показником за I кв. 2019р.) за рахунок активізації виробничої діяльності та попиту на торгівельні послуги з боку окремих підприємств переробної промисловості, будівництва та сільського господарства, а також утримання високого споживчого попиту.

Табл. 1. Основні показники внутрішньої торгівлі, % п/п

	3м 2018р.	2 м 2019р.	3 м 2019р.	внесок, в. п. (3 м 2019р.)*	структура, % (3 м 2018р.)*
Випуск ВЕД “Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів”*	5,6	-1,9	-1,7	-	100
Оптовий оборот підприємств	8,2	-5,7	-5,5	-3,9	70,6
Оборот роздрібною торгівлі	6,2	6,8	7,4	2,2	29,4

Джерело. Держстат

*- розрахунки Мінекономрозвитку на основі даних Держстату

Основними чинниками, що впливали на динаміку обсягів внутрішньої торгівлі були:

Стимулюючі:

(1) зростання купівельної спроможності домогосподарств в умовах збільшення рівня оплати праці на тлі чергового підвищення мінімальної заробітної плати (до 4173 грн. з 01.01.2019 порівняно з 3723 грн. з 01.01.2018р.), проведення з 01.03.2019 індексації пенсій та одноразової доплати до пенсії для громадян з повним страховим стажем, але мінімальною пенсією (у розмірі 2410 грн. розділену на дві рівні частини у березні – 1205 грн. та квітні відповідно, за рахунок коштів від розмитнення автомобілів з іноземною реєстрацією).

Довідково. За даними Держстату у березні 2019р. (р/р) відбулось збільшення номінальної середньомісячної заробітної плати на 8,6% до 10237 грн., реальної – на 12,5%. За 3 міс. 2019р. (п/п) номінальна середньомісячна заробітна плата зросла на 20,8% до 9629 грн., реальної – на 10,9%. За даними Пенсійного фонду станом на 01.04.2019 середній розмір пенсійної виплати становив 2899,04 грн. порівняно з 2517,82 грн. станом на 01.04.2018.

(2) позитивна динаміка споживчого кредитування (станом на кінець березня 2019р. порівняно з березнем 2018р. обсяг споживчих кредитів збільшився на 20,7%);

(3) помірна цінова динаміка на споживчому ринку (у березні 2019р. (р/р) споживчі ціни зросли на 8,6%, у березні 2018р. (р/р) – на 13,2%);

(4) збільшення обсягів імпорту продовольчих товарів (за оперативними даними ДФС за 3 міс. 2019р. фізичний обсяг імпорту гр.01-24 «продовольчі товари» збільшився на 14%; за 9 міс. 2018р. частка імпортованих товарів у роздрібному товарообороті підприємств становила 46,1%, у т. ч. продовольчих - 17,8%, у оптовому товарообороті – 57,6%);

(5) збільшення обсягів приватних грошових переказів в Україну з-за кордону (за даними НБУ зростання на 17,5% за 2018р. (п/п) до 10,9 млрд. дол. США).

(6) покращення фінансових можливостей підприємств торгівлі (у 2018р. (п/п)

“у I кв. 2019р. у ВЕД “Торгівля” спостерігається від’ємна динаміка обсягів випуску”

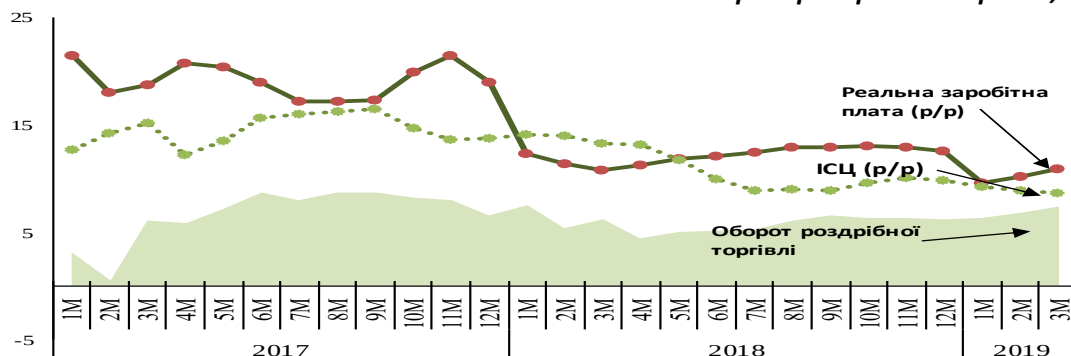
«у I кв. 2019р. внесок до обсягу випуску внутрішньої торгівлі оптової торгівлі становив «мінус» 3,9 в.п. (із часткою в структурі – 70,6%), роздрібною торгівлі - «плюс» 2,2 в.п. (29,4% відповідно)»

«у березні 2019 р. спостерігалось зростання споживчих кредитів»

¹ Оцінка Мінекономрозвитку.

прибутки зросли на 22,9%);

Рис. 1. Оборот роздрібної торгівлі, % п/п

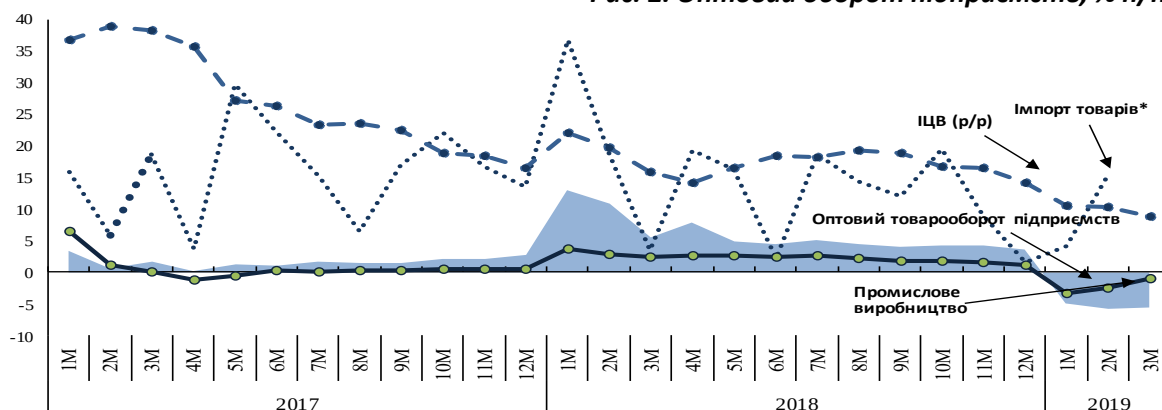

Джерело. Держстат

Стримуючі:

(1) звуження попиту на послуги оптової торгівлі з боку окремих промислових виробників, зокрема виробників групи товарів проміжного споживання (виробництво зменшилося на 3,3% порівняно з «плюс» 5,1% у I кв. 2018р.) та групи товарів енергія (відповідно на 0,3% порівняно з «плюс» 1,1%);

Рис. 2. Оптовий оборот підприємств, % п/п

* розрахунок Мінекономрозвитку, не включаючи імпорт мінеральних продуктів на основі даних НБУ

Джерело. Держстат

Регіональний розріз. У I кв. 2019 р. в усіх регіонах без винятку зберіглася позитивна динаміка зростання обороту роздрібної торгівлі. Вплив результатів роботи підприємств роздрібної торгівлі у Донецькій та Луганській обл. на загальну динаміку показника становив на рівні «плюс» 0,22 в.п. (Донецька обл. – «плюс» 0,2 в.п., Луганська обл. – «плюс» 0,02 в.п.).

Табл. 2. Оборот роздрібної торгівлі (регіональний розріз), % п/п

Найбільші темпи зростання				Найменші темпи зростання			
	3 міс. 2019р.	частка у структурі, 3 міс. 2019р.	внески, в. п.		3 міс. 2019р.	частка у структурі, 3 міс. 2019р.	внески, в. п.
Вінницька	11,7	2,2	0,2	Волинська	0,9	1,5	0,01
Київська	11,7	7,6	0,8	Чернігівська	2,0	1,7	0,03
Львівська	9,7	6,5	0,6	Кіровоградська	3,3	1,7	0,1
Дніпропетровська	9,3	10,1	0,9	Луганська	4,0	0,6	0,02
Одеська	9,2	7,5	0,7	Чернівецька	5,4	1,1	0,06

Джерело. Держстат

Очікування. У I півр. 2019р. очікується на покращення динаміки ВЕД «Торгівля» за рахунок подальшої активізації виробничої діяльності у переробній промисловості, будівництві та сільському господарстві (оптова торгівля), а також з боку домогосподарств – утримання на високому рівні купівельної спроможності (роздрібна торгівля).

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, зменшення фінансових можливостей підприємств реального сектору економіки через погіршення зовнішньої кон'юнктури, посилення інфляційних та девальваційних тенденцій, а також понад очікуваний негативний вплив чергових санкцій з боку РФ.

«зростання роздрібної торгівлі підтримувалося розширенням попиту домогосподарств на тлі, зокрема, збільшення реальної зарплатної плати та пенсійних виплат»

«у I кв. 2019 р. у всіх регіонах, без винятку, зберіглася зростання обороту роздрібної торгівлі»

«у I півр. 2019 р. динаміку сфери внутрішньої торгівлі підтримуватиме поступове покращення, порівняно з I кв. 2019р., ситуації у виробничому секторі та попит з боку домогосподарств»